N°. 180. A°. 1839.

ARNHEMSCHE COURANT.

Donderdag 7 November.

Verslagen van Gedeputeerde Staten.

HOLLAND.

(*Slot; zie no. 174.*)

Mogt men zich, in het voorgaande artikel, met de gedeputeerde heeren verheugen over hunne eindelijk in wezenlijkheid overgegane hoop op eenen spoorweg, die de landelijke genoegens van Haarlem digter brengt bij de Amsterdamsche beurs- en stadsvermaken, — tot geene mindere voldoening strekt het hier, met Hun Edel Groot Achtb. volkomen te kunnen instemmen als zij zeggen: »Betreffende de betwiste regtsmagt der hoogheemraadschappen vermeenen wij dat wettelijke bepalingen mogen worden te gemoet gezien." — Helaas! niet als één man, maar als ééne zuster ANNA, zat de natie, jaren lang, te beginnen van de oprigting des koningrijks, naar zoodanige wettelijke bepalingen uit te turen; doch even als ANNA zaliger het gras zag groenen en het stof zag stuiven, zonder dat er iets ridderlijks op kwam dagen, eveneens tuurde en tuurde de natie, en zag niet dan het groeijen der schuld en het bloeijen der bevoorregte personen. Ik zie jonkheeren, riep zij, ik zie ridderorden instellen en uitdeelen aan oude burgemeesters, onder wier bestuur stads-kassen worden bestolen, aan Leidsche catechiseermeesters en Modeneesche hertogen; ik zie allerlei posten scheppen, ik zie toelagen en pensioenen, wachtgelden en tafelgelden, ja wiegegelden zelfs (1); ik zie schier al wat in de kamers en in de provinciale staten zoons en neven heeft zich verblijden over de bijzondere geschiktheid dier personen, voor al wat de regering mededeelen kan; ik zie Fransche wetten de Nederlanders beheerschen; ik zie conflicten, ik zie commissiën, ik zie — neen, ik zie niets meer, mijne oogen schemeren, voor mijn gezigt dwarrelen allerlei voorwerpen, talloos en verscheiden als de schulden van den Nederlandschen staat. — Intusschen werd het rijk verdeeld; in het overgeblevene gedeelte zal men welligt nog menige oude belofte, menige lang gekoesterde wensch vervuld zien; en waarom niet onder dezelve eene wettelijke bepaling betrekkelijk de hoogheemraadschappen? Dit zal toch wel niet zoo verbazend moeijelijk wezen, zoo anti-vaderlijk onvoorzigtig, zoo jacobijnsch revolutionair?

Helaas, die karigheid der regering in het geven van gewenschte zaken! niet alleen betreurenswaardig op zich zelve, maar betreurenswaardig daarbij als een noodlottig voorbeeld voor alles wat ons omgeeft. *Regis ad exemplum totus componitur orbis*, zegt men, en waarlijk, eveneens als ons ministerie minder geeft, naarmate men het meer afvraagt, — eveneens zag men de groote of zoutharing-visscherij, hoezeer met zes schepen meer dan in 1837 gedreven, echter nagenoeg drie honderd lasten haring minder opleveren! De gedeputeerde heeren van Holland bekennen het zelve in hun verslag. En eveneens als er meer wenschers kwamen naar wettelijke bepalingen die men niet opdagen zag, die in de portefeuilles onzer vaderlijke ministers bleven, — eveneens sproten er meer Oud-Nederlandsche kinderen, van het vrouwelijk zoo wel als van het mannelijk geslacht, onnadenkend dat er thans veel minder haringen uit zee waren gekomen, dat die uit kwalijk begrepen navolgingszucht op THETIS schoot ware ingesluimerd; onnut voor Nederland op dien moederlijken schoot, als zoo menig plan in de hand van ons vaderlijk ministerie.

En echter doe Nederland niet als de stad van ERASMUS, het onkinderlijk Rotterdam, dat zijne reederij ter walvischvangst opgaf en het schip ter slooping verkocht; het eenige schip der reederij! — Want ziet gij, de walvisschen deden als de haringen en volgden het noodlottige voorbeeld! — Doch anders handele Nederland, het geve zijne reederij naar politische parels niet op, hoe weinige het er ook mogt erlangen; het verkoope zijn laatste schip, de vrije drukpers, niet: het hijsche nog een zeil, en nog een, — en, laat bar dan zijn de rotsen, en bulderen de storm, — het gaat er door; het schip is sterk.

(1) Hier wordt welligt gedoeld op de buitengewone toelage aan een' onzer gezanten gegeven, omdat bij veel kinderen heeft.

TURKIJE.

Konstantinopel, *16 oct.* Volgens berigten uit Syrië neemt er de ontevredenheid op eene voor *Mehemed-Ali* onrustbarende wijze toe. Verbitterd door ziekten en ellende, door gruwzaamheden bij de ligting der rekruten door de Egyptenaren gepleegd, vlieden de Drusen naar het gebergte, en maken aldaar toebereidselen tot eenen wanhopigen tegenstand. Geldverlegenheid schijnt den onderkoning nog meer in het naauw te brengen. In den laatsten tijd zag hij zich genoodzaakt zijne toevlugt tot gedwongen leeningen te nemen. In Alexandrië wacht men *Mehemed-Ali* tegen het midden van october terug. — Gisteren voor zonne-ondergang brak hier in het gedeelte der stad, hetwelk tusschen de Moskeën van sultan *Bajezid* en *Laleli* gelegen is, een brand uit, die eerst na vier uren gebluscht werd en 400 huizen in asch verkeerde. Het gedeelte van Pera, hetwelk twee maanden geleden afbrandde, moet, volgens eene grootheerlijke bepaling, naar een nieuw plan opgebouwd worden. De vroeger zoo enge straten zullen breeder aangelegd en de huizen op bepaalde plaatsen door vuurmuren van elkander gescheiden worden, waardoor men hoopt, in het vervolg de vlammen gemakkelijker te kunnen beperken. (*Allg. Zeit.*)

Van de Turksche grens, *22 oct.* De laatste berigten uit Konstantinopel behelzen nog steeds niets van belang aangaande de beslechting van het Oostersche vraagstuk. De gezanten der groote mogendheden waren voortdurend zonder nieuwe instructiën van hunne hoven. Ook ten aanzien der vloten aan den mond der Dardanellen was geene verandering bekend. (*Köln. Zeit.*)

RUSLAND en POLEN.

St. Petersburg, *26 oct.* Berigten uit de verschillende gouvernementen deelen mede, dat de graan-oogst in de streken van Kostroma, Pensa, Rjäsan, Kursk, Tamboff en Tula slecht, in die van Nowgorod, Smolensk, Mitau, Nischnei Nowgorod en Wologda middelmatig, in die van Petronawodsk, Kiew en Twer, daarentegen, goed uitgevallen is.

Warschau, *29 oct.* De winter heeft zich ook hier dit jaar vroeg aangekondigd; straten en daken zijn sinds gisteren met sneeuw bedekt. (*Pr. St. Z.*)

DENEMARKEN.

Koppenhage, *28 oct.* Het laatste nommer der *Kollegial Zeitung* behelst een uitvoerig statistiek verslag omtrent het crimineel-wezen in het koningrijk (zonder de hertogdommen) over 1836; dit verslag onderscheidt zich door rijkdom van inhoud boven de vorige. De geheele som dergenen die gedurende 1836 in Denemarken, tot zwaardere straf dan boete veroordeeld geworden zijn, bedraagt 2475, of, als men IJsland en de Färöer aftrekt 2445, hetgeen, als men dit getal bij de gezamenlijke volksmenigte (1,223.997) vergelijkt, eene verhouding van 1 op 500 geeft. Van de genoemde 2475 personen behoorden er 223 onder militaire en 2252 onder burgerlijke jurisdictiën, en van deze laatsten komen er 805, alzoo meer dan $\frac{1}{3}$, op rekening van Koppenhage. Het getal der veroordeelden in 1835 was minder, en bedroeg 2318, of 1 op 528; deze verhouding geldt echter alleen Koppenhage waar het aantal der in 1835 gestrafte personen slechts 661 beliep. Wegens diefstal zijn er in het geheel 1006 personen gestraft, wegens heelerij 79. In de gezamenlijke gevangenissen des koningrijks bevonden zich, op het laatst van 1836, 1386 personen, waarvan 1107 mannen en 269 vrouwen. In 1836 zijn er 198 zelfmoorden gepleegd, namelijk door 161 mannen en 37 vrouwen.

Volgens de laatste berigten uit Noorwegen was er de oogst slecht uitgevallen. Men begint reeds te klagen over gebrek aan toevoer uit Denemarken. Ook in Zweden schijnt de oogst mislukt. (*A. M.*)

PRUISSEN.

Trier, *30 oct.* De winter schijnt met sterke schreden te willen naderen. Gisteren hadden wij veel sneeuw, bij scherpen noorde-wind. Men zou zeggen dat het jaar 1739 terugkeeren wilde. Dit onderscheidde zich in deze streken door buitengemeen strenge, lange, aanhoudende koude, gelijk de *Gesta Trevirorum* vermelden. »Wij hebben — leest men er — eenen genoegzaam rijken en goeden wijnoogst gehad; maar midden in de inzameling aan den Moezel, omstreeks den 20sten october viel eene buitengewone koude met ijzigen wind in, zoodat op verscheidene plaatsen, waar men de inzameling uitgesteld had, de druiven bevroren. Dit gebeurde te Piesport, Lieser, Maring, Tharbach, enz. Zoo kondigde zich de vroegtijdige en strenge winter aan. Op St. Catharina-dag waren de Moezel, Saar, Sur en Rijn bevroren, hetgeen sinds menschengeheugen nog nooit zoo vroeg geschied was. Later nam de koude min of meer af, en er volgden groote overstroomingen. Naauwelijks waren deze afgelopen, of, tegen Kersmis, bevroren Moezel en Rijn ten tweede male; in het begin van januarij 1840 ten derde male, en tegen het feest van *Scholastica* ten vierden male. Dit duurde tot den 15den maart." Wij willen hopen, niets dergelijks van het tegenwoordige jaar te moeten berigten. (*Tr. Zeit.*)

FRANKRIJK.

Parijs, *3 nov.* De berigten uit Madrid melden, dat de beraadslagingen over het adres van antwoord op H. M. aanspraak nog niet zijn afgeloopen. De leden der bewegingspartij verlangen steeds, dat het ontwind eene der natie waardige houding zal aannemen. — Ten aanzien der operatiën tegen *Cabrera* wordt niets naders gemeld. Zoo [illegible] wordt [illegible] zijn al de maatregelen genomen, om hem, door de [illegible] aan-

zienlijke overmagt, te dwingen, maar ducht men, dat de krijgsverrigtingen door het ongunstige weder en het barre jaargetijde aanmerkelijk zullen kunnen worden belemmerd.

BELGIE.

Brussel, 4 nov. Men is in Verviers zeer verbolgen over de voortdurende vertragingen in den aanleg van den ijzeren weg van daar naar Luik Men beschouwt zulks als hoogst nadeelig voor de belangen der nijverheid en strijdig met gedane beloften en toezeggingen.

Men verzekert alhier, dat de sommen, welke België vermeent van Nederland te kunnen vorderen, twintig millioen bedragen; — en dat het halfjaar der aan België opgelegde renten van de openbare Nederlandsche schuld reeds betaald zoude zijn, indien men van de zijde van Nederland de *reserve* had willen aannemen, onder welke de betaling is aangeboden.

— Gisteren is de barones *Falck* door H. M. de koningin der Belgen op het kasteel van Laeken ontvangen.

Sedert eenigen tijd schijnt men te Gent weder voor nieuwe opschuddingen beducht te zijn. Er wordt zelfs gemompeld van de aankomst van een vat met goud; van den aankoop van geweren; van eenen eerlangen staat van beleg, enz. Doch al deze geruchten zijn schijnbaar zonder grond Alleen de steeds vinniger wordende taal van den *Messager de Gand* kan, vreest men, nog al weerklank vinden. De Gendsche burgemeester, de heer *Minne Barth* bevindt zich thans te Brussel en heeft drukke bijeenkomsten met den minister van binnen- en buitenlandsche zaken.

Men verzekert dat de heer *de Merode*, die, tijdens de behandeling der 24 artikelen, zijne demissie als minister van staat had gegeven, thans pogingen doet om weder aan het bestuur te komen, hetwelk hij vroeger wegens zijne bijzondere gesteldheid meende te moeten verlaten.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, 5 nov. Uit Venlo wordt gemeld, dat de marechaussée thans de deserteurs van het Nederlandsche leger opspoort, die zich in der tijd in dat gedeelte van Limburg hebben nedergezet, hetwelk, volgens het tractaat van april, aan Nederland verblijft, en dat dezer dagen aldaar zeven dergelijke deserteurs zijn binnengebragt. — Men begint thans aan het herstel des vestingswerken, en wat daarmede in verband staat, te arbeiden.

's Gravenhage, 3 nov. Burgemeester en Wethouders dezer residentie, gezien hebbende het berigt, in dato 31 oct. ll., van den heeren *W. L. Hooft, J. M. Hartman, J. C. de Jonge, P. S. P. Ferrand, O. W. Hora Siccama, C. Nolthenius de Man, J. B. Weeninck, A. D. Schinkel*; uit 's Gravenhage, en den heer *J. L. Cremer van den Bergh van Heemstede*, uit Leiden, (terwijl de heeren *Mendes de Leon en Moyet* uit Amsterdam, zich ter zake van dringende bezigheden hadden verschoond), uitmakende de commissie van beoordeeling der schilder- en kunstwerken van de tegenwoordige tentoonstelling, hebben besloten, overeenkomstig met de door die commissie gedane voordragt, de navolgende kunststukken te bekroonen, als:

a.) Met de gouden medalje: n°. 207 van den catalogus, zijnde de veldslag van Kortrijk, door *N. de Keijzer*, te Antwerpen; n°. 235, een boschgezigt met vee, door *B. C. Koekkoek*, te Kleef; n°. 440, *Lodewijk XI* te Plessis les Tours, door *G. Wappers*, te Antwerpen; n°. 491, de buste van wijlen H. M. de koningin, door *L. Roijer*, te Amsterdam.

b.) Met de zilveren medalje, n°. 9, een maneschijn, door *Baumer*, te Londen; n°. 32, een gezigt op de Parijsche kaai en de hoofdkerk, te Rouaan, door *J. Bosboom*, te 's Gravenhage; n°. 35, een Normandische stier en eenige schapen, door *Brascassat*, te Parijs; n°. 38, een stil water met schepen, door *A. Brondgeest*, te Amsterdam; n°. 105, de echtvereeniging van *Jacoba van Beijeren* met den hertog *Jan IV* van Braband, door *J. J. Eeckhout*, te 's Gravenhage, wiens stuk, een weesmeisje uit eene kerk gaande, n°. 107, insgelijks dezelfde bekrooning is waardig gekeurd; waarvan, bij de uitreiking der zilveren medaille, voor n°. 105, mede melding zal worden gemaakt; n°. 120, Genoveva van Braband, door mevr. *F. Geefs*, te Brussel; n°. 125, eene groep in brons, door *E. Gechter*, te Parijs; n°. 136, een strandgezigt bij onstuimig weder, door *T. Gudin*, te Parijs; n°. 149, proeven van medaljes, door *de Hart*, te Brussel; n°. 240, Christus, de kinderen zegenende, door *C. Kruseman*, te 's Gravenhage; n°. 251, een mansportret, door *J. A. Kruseman*, te Amsterdam; n°. 268, eene vrouw uit de omstreken van Rome, door *Maas*, te Rome; n°. 358, een huisselijk tafereel bij lamplicht, door *P. van Schendel*, te 's Gravenhage; n°. 367, proeven van medaljes, door *J. P. Schouberg*, te Utrecht; n°. 391, een gezigt uit Noorwegen, door *P. Tanneur*, te Parijs; n°. 469, een vruchtstuk, door *van Dael*, te Parijs; n°. 497, twee vechtende stieren, door *H. van de Sande Bakhuijzen*, te 's Gravenhage.

c) Met de bronzen medalje: proeven van schildering op glas, door Jhr. *J. van Rijckevorsel*, te 's Gravenhage.

's Gravenhage, 5 nov. Z. M. heeft den heer *N. G. van Hamel*, ontvanger der registratie te Goor, prov. Overijssel, als zoodanig eervol ontslagen, en in deszelfs plaats benoemd den heer *N. J. B. van Hamel*, thans ontvanger te Druten, prov. Gelderland, en, ter vervanging van laatstgemelden, benoemd den heer *L. P. le Sage ten Broek*, thans surnumerair der registratie in de provincie Zeeland.

— In deze residentie is aangekomen Z. D. H. de regerende hertog van *Saksen-Weimar*; Z. D. H. reist onder den naam van graaf *van Ollstedt*.

— Ook heden hebben zich de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s.*) wederom bezig gehouden met het onderzoek der belangrijke financiële wet, welke aan derzelver overweging is onderworpen.

— De personen, die zich tot dusverre bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal (*s. s.*) aangemeld hebben, om bij de eerlang te houden verkiezingen van drie kandidaten voor de opengevallene betrekking van lid der algemeene rekenkamer in aanmerking te komen, zijn de volgende: mr. *W. G. Hövij*, agent van het domein in Overijssel; *P. M. van Meurs*, te 's Hertogenbosch; *D. J. H. Boellaard*, commies bij het ministerie van financiën; *J. L. le Houx*, hoofdontvanger van het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken in het rijk; mr. *A. C. van der Goes*, referendaris van de eerste klasse bij den Raad van State; mr. *E. van der Dussen*, lid der ridderschap en staten van Holland; *J. E. A. Dijserinck Dekker*, te Voorburg; *H. van Stralen*, commies bij het departement van binnenlandsche zaken; *J. J. Brutel de la Rivière*, te 's Gravenhage; mr. *R. Sandberg*, lid der ridderschap en provinciale staten van Overijssel; *R. H. van Someren*, burgemeester van Kralingen; *J. P. van Mansveld*, hoofd-ambtenaar bij de algemeene rekenkamer; mr. *A. F. J. Romswinckel*, referendaris bij het departement van binnenlandsche zaken; *P. Koster*, hoofdbewaarder van de provinciale bewaring van het kadaster te Haarlem; *J. Haefkens*, oud consul-generaal in centraal Amerika, thans burgemeester van Leerdam; en mr. *C. P. Wierts van Coehoorn*, advokaat te Amsterdam.

— De Hooge Raad heeft, bij deszelfs arrest van 29 october verworpen het beroep in cassatie, ingesteld door *T. Somer*, die door het provinciale geregtshof van Gelderland tot de doodstraf is verwezen.

BEURSBERIGT.

5 November 1839.

Holland. Werkelijke schuld à $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{7}{16}$; dito 5 pCt. $98\frac{3}{4}$, $99\frac{1}{4}$, $98\frac{7}{8}$; Kansbiljetten 24, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{16}$; Amortisatie-Syndicaat $4\frac{1}{2}$ pCt. 92, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{8}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $163\frac{3}{4}$, 165, $164\frac{1}{4}$; Oostindische leening 4 pCt. $95\frac{3}{4}$, 96, $95\frac{3}{8}$.

Mengelwerk.

Letternieuws.

ONTWERP VAN REGTSTREEKSCHE VERKIEZINGEN EN ZAMENSTELLING DER STATEN-GENERAAL IN NEDERLAND; DOOR MR. *ROEST VAN LIMBURG*. — *Arnhem*, *C. A. THIEME*, 1839. 46 bl.

Niets verheft het karakter des volks zoo zeer als deelneming aan de staatsbelangen, zegt de heer ROEST VAN LIMBURG; en daarop vervolgt hij, (bladz. 22) »Die deelneming nu is volgens de bij ons bestaande stemgeregtigdheid zeer beperkt, en dus ook zeer slap. Voor hoe verre toch werkt de stemgeregtigde burger op het staatsbestuur door eenen Kiezer te mogen kiezen, van wien hij misschien niets anders weet, dan dat die persoon de vereischte som in de belastingen opbreugt; aan wien hij dan door zijne keuze het regt geeft om een levenslangen Raad, dien hij misschien nog minder zal kennen, te benoemen; welke Raad alsdan naar zijn, des Raads oordeel, een lid van provinciale staten zal aanwijzen, die, welligt geheel in tegenspraak van gevoelen met den stemgeregtigde, dien stemgeregtigde zal doen vertegenwoordigen door iemand die mogelijk de hem vreemdste gevoelens vertegenwoordigen zal? Geen wonder dan ook dat de graaf VAN HOGENDORP reeds in 1823 bemerkte: »Dat Nederlanders weinig belang stellen in de uitoefening van het stemregt." (1) Geen wonder, dat die voortreffelijke staatsman, naar meerdere belangstelling vruchteloos hebbende gewacht, eenige jaren later zoo sterk op eene meer regtstreeksche stemming aandrong, en dezelve onder de redmiddelen van onzen staat telde.

»Jammer dat de kundige man, die voor het koningrijk der Nederlanden eene schets van grondwet ontwierp, er thans geene meer ontwerpen kan voor de politisch rijpere natie.

»Of éene hand alleen zich sterk genoeg zal gevoelen voor het moeijelijke werk, dan wel of meerderen stukswijze zullen volbrengen wat hier beproefd wordt: — een ieder zijne roeping; en geen werk opgegeven, omdat men vreest het niet zóó voltooid te zien als men het wenschen zou.

»In dien zin wordt hier het navolgend ontwerp van regtstreeksche verkiezingen en zamenstelling der Staten-Generaal voorgesteld. Regtstreeksche verkiezingen door al de tegenwoordige stemgeregtigden voor de stedelijke en gemeentelijke besturen, waarbij ieder ingezeten het meest dadelijke belang heeft; regtstreeksche verkiezingen voor de Tweede Kamer door al de tegenwoordig tot kiezers verkiesbaren, bij welke men meer algemeene kennis onderstelt, meer bevoegdheid om over de staatsbelangen te oordeelen, en wier getal beperkter zijn moet, wil men groote volksvergaderingen vermijden. Het kiesregt daarbij toegekend niet alleen aan geldelijke middelen, maar ook aan verkregene kunde, door akademischen titel gewaarborgd. Verkiezingen voor de Eerste Kamer door al wat tot de factische aristocratie behoort.

---

(1) G. K. VAN HOGENDORP, *Bijdragen tot de huishouding van staat in het koningrijk der Nederlanden* D. VIII bl. 223.

» Zoo is aan de drie beginsels (2) invloed gegeven op het staatsbestuur, en middel om het wettig te doen gelden. Zonder botsing, harmonisch als het ware, want geen der beginsels is geheel zelfstandig tegenover de andere gesteld.

» Het democratische beginsel, hetwelk men toch niet lager zal willen uitstrekken dan de tegenwoordige stemgeregtigden, erlangt eenen overwegenden invloed op de plaatselijke besturen. Zijn invloed is evenwel getemperd door de medestemming der rijkeren en der gegradueërden; zoodat men er niet ligt overdrijving van te vreezen heeft; al bezat het volk geene natuurlijke neiging om uit hoogere standen te kiezen. — Dat zelfde beginsel hierbij niet beperkt, maar nog verder ademende in de provinciale staten, door middel der verkiezingen voor dezelve door de stedelijke regeringen, en in de Eerste Kamer door middel van de benoemingen tot dezelve door eenige steden.

» Het meer gegoede en geleerder gedeelte der natie, dat gedeelte wat men onjuist democratisch noemen zou en hetwelk nog niet onder den naam van aristocratie wordt begrepen, overwigtig in de verkiezingen voor de Tweede Kamer, wederom getemperd echter door de medestemming van diegenen, welke men onder aristocratie begrijpt.

» En eindelijk de factische aristocratie, en wel al derzelver takken, overwigtig in de zamenstelling der Eerste Kamer; getemperd evenwel op hare beurt door een monarchaal bestanddeel, de 11 leden benoemd door den koning, alsmede door eene democratische tint, in de leden door de 11 bevolkste steden gekozen (3).

» Zij die volgens het thans bestaande verkiezingstelsel stemgeregtigd zijn, winnen in twee opzigten bij het voorgesteld ontwerp. Al degenen, welke zij thans tot kiezers kunnen aanduiden, zouden alsdan volgens de bepaling der wet kiezers zijn. Menige stemgeregtigde, die jaren lang te vergeefs eenen kiezer noemde, zal alsdan niet langer in zijne wenschen te leur gesteld zijn. Reeds in dit opzigt wint hij dus bij het ontwerp. Maar hij wint er nog meer bij in een ander opzigt; hij kiest regtstreeks de leden van den raad zijner stad of gemeente, iets hetwelk voor elken ingezeten, maar vooral voor de ingezetenen uit lagere standen, van het hoogste belang is. Hun gaat de regering hunner stad of gemeente regtstreekscher aan dan de regering des lands."

Nieuwe Oostindische leening.

Het *Handelsblad*, gelijk men uit deszelfs hoofdartikel van heden zien kan, deelt meer en meer de ongerustheid voor onzen financiëlen toestand, welke de *Arnhemsche Courant* reeds lang te kennen gaf, en weswege zij toen menigmaal door het *Handelsblad* werd aangevallen. Zie hier wat het *Handelsblad* thans betrekkelijk de nieuwe leening zegt:

» Om nu te kunnen beoordeelen in hoeverre het mogelijk en geraden is op de Oost nieuwe lasten te leggen, zal het op dit oogenblik niet onbelangrijk zijn eens na te gaan met welke lasten de Overzeesche bezittingen langzamerhand reeds zijn bezwaard.

» Bij de wet van 24 april 1836 is daargesteld eene schuld ten laste van de Overzeesche bezittingen van *f* 140,000,000, welke zou moeten strekken tot vermindering der nationale schuld, en wel in de eerste plaats der 5 pCts. werkelijke schuld; zegge	*f* 140,000,000
» Bovendien is bij dezelfde wet op de Oost nog gelegd eene schuld van 51 millioenen, strekkende ter aflossing der nog overige vroegere schuld ten laste van de Overzeesche bezittingen, en om aan het syndicaat terug te geven de voorschotten, door hetzelve aan het rijk gedaan, tot verzekering van de volle rente-betaling der nationale schuld, volgens de wetten van 28 april, 16 december 1834 en 18 april en 16 december 1835, ten bedrage van *f* 16,800,000, met de daarop verloopen renten tegen 5 pCt.;	» 51,000,000
Voorts bij de wet van 24 april 1836, tot voorziening in de volle rentebetaling van dat jaar	» 9,000,000
Wet 11 maart 1837, voor de rente-betaling van dat jaar	» 9,000,000
Wet 11 maart 1837, ter voorziening in de buitengewone oorlogs-uitgaven	» 11,353,400
Wet 27 maart 1838, ter voorziening in de volle rentebetaling van 1838	» 9,000,000
Transporteere	*f* 229,353,400
Transport	*f* 229,353,400
Wet 27 maart 1838, buitengewone omstandigheden	» 10,137,700
Wet 22 december 1838, buitengewone omstandigheden en rente-betaling	» 19,000,000
Thans wordt voorgesteld die schuld in 1840 te vermeerderen met	» 56,000,000
Hetgeen te zamen bedraagt	*f* 314,491,100

» Waarlijk eene niet onaanzienlijke som, welke zeker nog te laag gesteld is, omdat wij in 1837 en 1838, als het bedrag der schuld, hebben opgegeven de op de buitengewone begrootingen van die jaren voor oorlogs-uitgaven toegestane sommen, die echter wel niet à pari zullen hebben kunnen verkregen worden, en tot welker bekoming het vaderland wel nieuwe offers zal hebben moeten brengen.

» Wat heeft nu, volgens ons beste weten, en volgens de financiële stukken, die wij voor ons hebben, de Oost geleverd, en welke verpligtingen rusten voor 1840 op onze Overzeesche bezittingen?

In 1836:	
Uitkeering op de gewone begrooting	*f* 3,000,000
Renten 140 millioenen, bovengemeld	» 5,600,000
Renten 51 millioenen, idem	» ......
Renten 9 millioenen, »	» 450,000
In 1836	*f* 9,050,000
In 1837:	
Renten kapitaal 24/m 5 pCt.	*f* 1,200,000
Renten 9 millioen, voor de volle rente-betaling van dat jaar	» 450,000
Renten oorlogskosten 11½ millioen	» 575,000
Renten 14/m	» 5,600,000
In 1837	*f* 7,825,000
In 1838:	
Renten 140/m.	*f* 5,600,000
» 24/m.	» 1,200,000
» 9/m., renteb. 1837.	» 450,000
» 9/m., » 1838.	» 450,000
Uitkeering op de gewone begr.	» 1,200,000
Renten oorlogs-uitg. 10/m.	» 500,000
In 1838	*f* 9,400,000
In 1839:	
Renten 140/m.	*f* 5,600,000
» 24/m.	» 1,200,000
» 9/m., rentb. 1837.	» 450,000
» 9/m., » 1838.	» 450,000
» oorlogs-uitgaven 1838.	» 500,000
» 19/m., daargesteld bij de wet van 22 december 1838, voor renteb. en oorlogs-uitgaven 1839	» 950,000
Uitkeering op de begrooting 1839	» 1,200,000
In 1839	*f* 10,350,000

Terwijl deze last op de Oost, indien de voorgedragene wetten worden aangenomen, voor 1840 zal bedragen:

Renten 140/m.	» 5,600,000
» 24/m.	» 1,200,000
» 9/m. renteb. 1837.	» 450,000
» 9/m. » 1838.	» 450,000
» oorlogs-uitg. 1838.	» 500,000
» 19/m., rentebetaling en oorlogs-uitgaven 1839	» 940,000
Uitkeering gewone begrooting 1840	» 11,220,000
Renten der voorgestelde leening van 56/m.	» 2,800,000
Alzoo voor 1840	*f* 23,170,000

» Inderdaad een zeer aanzienlijke last, die mogelijk nog wel hooger, maar zeker niet minder is, als men zich daarbij herinnert:

1°. Dat de uitgifte der schuldbrieven geenszins à pari heeft plaats gehad, en de voor de uitgeschrevene leeningen ontvangen gelden veel minder dan het boven opgegevene bedrag zullen hebben beloopen, te meer daar men ook courtage en administratie-gelden heeft moeten toestaan;

2°. Dat het gouvernement in den beginne de hoop had, dat de leeningen tegen 4 pCt. zouden worden geplaatst, welke verwachting echter niet is verwezenlijkt geworden, zoodat men, bij de wet van 11 maart 1837, de uitgegevene 21 millioen 4 pCts. weder heeft ingetrokken en door 5 pCts. losrenten heeft vervangen, welke verwisseling al wederom niet zonder aanzienlijk verlies zal geschied zijn;

3°. Dat, gelijk wij boven zeiden, de benoodigde gelden voor de oorlogs-uitgaven van 1837 en 1838, te zamen bedragende 21½ millioenen, niet dan met aanzienlijke opofferingen zullen hebben kunnen verkregen worden; en

4°. Dat wij de renten voor de schuld van 51 millioen, daargesteld bij de wet van 24 april 1836 (zie hier boven) niet hebben uitgetrokken, omdat

(2) Het monarchale, aristocratische en democratische.

(3) De schrijver stelt voor, de Eerste Kamer uit 49 leden zamen te stellen, benoemd door.

den koning	11
den hoogen raad	2
de provinciale geregtshoven en de criminele regtbank in Holland (ieder een)	11
de academiën (elke een)	3
de elf bevolkste steden des rijks (elke stad) één, gekozen door den stedelijken raad	11
de ridderschappen, (elke één; — Limburg wordt steeds medegeteld.)	11
	49

wij bij de duisternis, die nopens ons financie-wezen heerscht, niet weten, of er bereids schuldbrieven voor dat kapitaal zijn uitgegeven. Wij weten wel, dat er schuldbrieven voor een bedrag van 21 millioenen op dat kapitaal uitgegeven zijn (ten gevolge der wet van 11 maart 1837), doch weten niet, of dit almede het geval geweest is met de dan nog van dat kapitaal overblijvende 30 millioenen. Wij moeten het intusschen gelooven, omdat die 30 millioenen strekken moesten tot aflossing der nog overige, gedurende het bestaan van het oude koningrijk der Nederlanden, gemaakte schuld, ten laste van de Overzeesche bezittingen, en, in allen gevalle, zoo lang die schuld niet was afgelost, de renten daarvoor voldaan behoorden te worden. Tasten wij in dit opzigt nu niet mis, dan zouden de bijdragen van de Oost, die wij hier boven opgaven, jaarlijks nog met *ƒ* 1,200,000 vermeerderd moeten worden, daar in 1836 het voornemen bestond, die leening tegen 4 pCt. uit te geven. Ten gevolge daarvan, zou de bijdrage uit de Oost van 1840 minstens stijgen tot de zoo aanzienlijke som van *ƒ* 24,370,000.

»En nu is het de vraag, kan de Oost dien last torschen, zoo wel voor het tegenwoordige als in de toekomst?"

Waterhoogte te Arnhem.

Den 6 Nov. 0 El 8 Palm 7 Duim; gewassen 0 Duim; gevallen 3 D.

Advertentiën.

Heden beviel van eenen ZOON Vrouwe *A. M. ROUKENS*, geboren *BARONES VAN HAERSOLTE*.

ARNHEM, den 4den November 1839.

---

† † † Op Zaturdag den 16den November aanstaande, des voordemiddags precies om tien uur, zullen, ten overstaan van den Notaris Mr. *F. DE BOTH*, op den huize *de Groote Hoef*, onder *Wehl*, publiek worden verkocht:

Zeven stuks beste WERKPAARDEN, *vier* VAALS- of ANDERHALF-JARIGEN, *een* VEULEN, *twee* zeer schoone EZELINNEN, *negen* dragtige MELKKOEIJEN, *veertien* MAALEN, waarvan de meeste *drachtig*, en de overige *vet* geweid zijn; *zeven* KALVEREN; — en zulks op crediet tot *Mechiel* of den 29sten September 1840.

PENNINGEN OF MEDALJES VOOR H. H. DEURWAARDERS.

J. VAN DE WALL,

Goud- en Zilverwerker te Arnhem,

heeft de eer aan de Heeren Deurwaarders te berigten, dat hij, belast zijnde met de levering der MEDALJES VOOR DE DEURWAARDERS bij het Provinciale Hof van *Gelderland* en de Arrondissements-Regtbank te *Arnhem*, daardoor in staat is gesteld, om de Medaljes, waarvan de Deurwaarders, ingevolge de Wet, moeten zijn voorzien, tegen den zeer modieken prijs van *ƒ* 6,50 per stuk te kunnen leveren. Hij verzoekt alzoo de H. H. Deurwaarders, die van zijn fabrikaat mogten willen gebruik maken, zich daartoe per gefrankeerde brieven bij hem te willen aanmelden, met naauwkeurige opgave bij welk regterlijk collegie zij in functie zijn.

---

† † † De Ondergeteekende biedt zich aan tot het geven van ONDERRIGT IN DE TOON- EN ZANGKUNST.

G. J. HOLLENBACH,
Oeverstraat Wijk B. No. 59, te Arnhem.

---

† § † »*Invidia medicorum et pressima*" heeft MARTIALIS gezegd; »ook als een nieuw Geneesmiddel door de geneeskundige vereenigingen en de gelijken van den uitvinder is goedgekeurd, kan men hetzelve zonder vrees aanbevelen." Hoeveel men ook van de kracht van de ROB. ANTI-SYPHYLITIQUE VÉGÉTAL van Dr. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, om de geheime ziekten, nieuwe of verouderde, te genezen, hebbe hooren spreken, willen wij slechts melding maken van de volgende goedkeuring, omdat het een bevoegd regter is die spreekt. »Sedert twee jaren dat ik in betrekking sta met Mr. GIRANDEAU DE ST. GERVAIS, heb ik mij van de goede uitwerking van zijnen Rob Anti-Syphilitique overtuigd bij de personen die van denzelven hebben gebruik gemaakt; dezelve heeft steeds de geheime ziekten, zoo hevige als langdurige, onder welke vormen zij zich ook voordeden, genezen. Zoo talrijke en met bewijzen gestaafde genezingen hebben mij bewogen deze behandeling bij mijne geneeskundige praktijk aan te nemen, en ik kan in waarheid verzekeren, dat ik mij over niet eenen kwaden uitslag te beklagen heb" Get. BORIES, *Med. Dr. Professeur à l'Ecôle de Montpellier.*

Depôt-houders zijn: Wed. MASSIGNAC te *Amsterdam;* J. B. ROBIJNS, Boekhandelaar te *Deventer*, VAN OZELS te *Vlissingen;* L. KRAIJ te *Groningen;* L. CUYPER te *Helmond;* VAN WAESBERGE te *Hoorn;* PROSPER, Kapper te *'s Hage;* VAN HARINXMA, Apotheker te *Leeuwarden;* ANDRÉ EN COMP., Kooplieden te *Rotterdam;* VAN DER SCHULK te *Schiedam;* LE COINTRE EN ZOON te *Goes.*

Al deze depôts-houders leveren tevens *gratig* een berigt af hoe men zich zelven kan genezen.

BELANGRIJKE BOEKVERKOOPING.

Op Maandag den 18den November 1839 en volgende dagen, zullen de Boekhandelaars *J. RADINK* en *D. GROEBE*, ten huize van eerstgenoemden, in de Beurssteeg, N°. 120, te *Amsterdan*, verkoopen: Eene uitgezochte Verzameling BOEKEN, in onderscheidene Talen en verschillende Vakken van Wetenschap, meest in nette banden gebouden, waaronder voorkomen, in Folio: belangrijke werken over Regtsgeleerdheid en Staatshoudhoudkunde, voorts PAUSANIAS ed. Kuhn; THUCYDIDES cur. Kustero; DIO CASSIUS cura Reimari; HERBARIUM BLACKWELLIANUM, met 600 fraai gekl. platen; SEBA, Thesaurus; SERTUM BOTANICUM, met 600 gekl. platen; HISTOIRE NATURELLE DE LA MONTAGNE de ST. PIERRE DE MAASTRICHT; SCHEUCHZER Geestelijke Natuurkunde, 15 dln., met 750 uitmuntend gegrav. platen; TREW, Uitgezochte Planten, met 100 platen, voortreffelijk gekleurd; EDWARDS en CATESBY, Uitlandsche en Zeldzame Vogelen met 473 fraai gekl. platen; Oeuvres de BOILEAU; de FONTENELLE; CATS werken; DAPPERS werken, 12 deelen; FERWERDA, Wapenboek, 3 deelen; BONNEVILLE, Traité des Monnaies; VAN LOON, Histoire Métallique, alsook de Hollandsche Uitgave van dit werk, benevens vele andere zeer belangrijke geschriften over Geschiedenis en Oudheden, enz. In 4to. de BIJBEL van VAN DER PALM; POTHIER, Pandectae Justin; RONDONNEAU, PIGEAU en anderen; wijders zeer gezochte uitgaven van klassike auteuren, zoo als ARISTOPHANES, QUINCTILIANUS, CICERO, HORATIUS, LUCANUS, AUSONIUS, TERENTIUS, SALLUSTIUS, enz.; CUVIER, Recherches sur les Ossemens Fossiles; QUER, Flora Espanola, met het Supplement; CHOMEL, Woordenboek 16 deelen; HOUTKUNDE, met 106 gekleurde platen; RÖSEL, Natuurl. Hist. der Insekten, 8 deelen fraai gekleurd; VOET, over de Torren; SCHELLERI Lexicon; PETISCUS; Tragédie di VITT. ALFIERI: met fraaije pl.; VONDEL'S Werken; Voyages de COOK, 12 deelen; BEUDANT, Voyage Minéralogique, 3 dl. en Atlas; HOYNCK VAN PAPENDRECHT, Analecta en meer geschiedk. Werken, enz. In octavo: Godgeleerde Schriften van VAN DER PALM, BROES, CLARISSE, KAAKEBEEN, ROLL, YPEY en DERMOUT, enz. Voorts Oeuvres de MONTESQUIEU; MARTENS. Recueil de Traités d'Alliance; MEYER, Institutions Judiciaires; TOUILLIER, 22 dl.; MERLIN Repert. en Questions de droit, 52 dl. Werken van J. V. D. LINDEN; DEN TEX en VAN HALL, Bijdragen, 12 dl. compl.; KLUIT, LUZAC, LIPMAN enz. Zeer goede; waaronder ook nieuwe uitgaven van Klassieke Auteuren; NIEUWENHUIS, Woordenboek; LINNAEUS, Natuurlijke Historie, met fraai gekleurde platen; OTT, Verbandleer; ROSE, MULDER, BERZELIUS, Scheikunde; WEILAND, SIEGENBEEK, LULOFS en andere over de Taal, Oeuvres de REGNARD, de J. B. ROUSSEAU, de VOLTAIRE, de DELILLE, de POPE, de JUNIUS, enz., alle met uitmuntende platen; Conversations Lexicon; COLLOT D'ESCURY, Hollands Roem; FEITH'S Werken; Vele van BILDERDIJK, waaronder zijn Hoogst Zeldzaam SPECIMEN ACADEMICUM; HELMERS, SIEGENBEEK, STARING, VAN LENNEP, enz., enz., enz. Voyage DE LA PEROUSE, 6 deelen, met 2 Atlassen; alsook gezochte en belangrijke Reisbeschrijvingen; STUART, Romeinsche, WAGENAAR, Vaderlandsche Geschiedenissen, en andere daartoe, zoowel als tot Oudheden betrekkelijk; wijders allerkostbaarste Prentwerken, waarbij in folio VAILLANT, Histoire Naturelle des Perroquets, voortreffelijk gekleurd; GALERIA GIUSTINIANA; WINKELMANN, alte Denkmäler der Kunst; VOYAGES PITTORESQUES DE L'ISTRIE et de DALMATIE; des ISLES DE SICILE, DE MALTHE et de Lipari, 4 deelen; à NAPLES et Sicile; DE L'ESPAGNE, par de la Borde, 4 deelen; DANS LES PYRENÉES Francaises; DENON, Voyage dans la haute et basse Egypte; DE HUMBOLDT, vues des Cordillères; ANCIENT COSTUMES OF ENGLAND, color; Description des BAINS DE TITUS, in 4to; DRURY, Illustrations of Natural History, Gallery of British Artists, KRAUS, Boomen en Heesters; Itinéraire de l'Angleterre, VOYAGE DE HUMBOLDT et BONPLAND, Vues Pittoresques de l'Inde, Fishers views. Syria. etc. Lancashire Illustr., enz., gelijk ook in 8°. zeer vele dergelijke, als ook Engelsche Jaarboekjes; Atlas Universel de LAPIE, en die van VAN DER MAELEN; eenig Muzijk en laatstelijk goede Boekenkasten; nagelaten ten deele door den Hoog Welgeboren Heer Mr. *EVERT LUDOLF* Baron *VAN HEECKEREN*, in leven Gouverneur-Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen; anderdeels door wijlen den Wel-Edel Geboren Heer Mr. *CHRISTIAAN FREDERIK DE BURLETT*, practiserend Advocaat te dezer Stede; zijnde bij dat alles gevoegd een tweede Catalogus van de Nieuwste en Voornaamste Godgeleerde Werken in de Engelsche Taal, herkomstig uit de Bibliotheek van den Wel-Eerwaarden en Zeer Geleerden Heer *JAMES MAC-INTOSH*, in leven Predikant bij de Engelsch-Presbyteriaansche Gemeente alhier.

De Catalogus is verkrijgbaar gesteld te *Arnhem* bij de Boekhandelaars J. A. NYHOFF en G. VAN ELDIK THIEME; *'s Gravenhage* A. J. VAN WEELDEN; *Leyden*, S. & J. LUCHTMANS; *Rotterdam*, J. VAN BALEN; *Utrecht*, J. G. VAN TERVEEN EN ZOON; *Zutphen* W. J. THIEME, en voorts, *mits op vrachtvrije aanvrage*, bij de beide Verkoopers.

Te Arnhem bij C. A. THIEME, Boekdrukker.